

Hof van beroep
te Gent

14b^e kamer

terechtzitting
van
03-05-2005

2004/AR/1324

in de zaak van:

Het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse
Regering,

appellant,

hebbende als raadsman mr. _____, advocaat te

tegen:

1. _____, landbouwer, wonende te _____,
optredend in eigen naam en in
zijn hoedanigheid van rechtsopvolger van wijlen mevrouw _____.

geïntimeerde,

2. _____, landbouwer, wonende te _____,
optredend in
eigen naam en in zijn hoedanigheid van rechtsopvolger van wijlen
mevrouw _____.

geïntimeerde,

beiden hebbende als raadsman mr.
advocaat te

(in beroepsakte – naar hun hoedanigheid - 1°, 2°, 3° en 4° geïntimeerden)

velt het Hof het volgend arrest:

*

Het Vlaamse GEWEST, appellant, stelde tijdig en regelmatig naar de vorm, hoger beroep in tegen het vonnis op 19 maart 2004 gewezen door de Beslagrechter in de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde, waarbij de debatten ambtshalve werden heropend met verwijzing naar de afbakening van art. 1395 Ger.W. enerzijds en art. 6.1 EVRM en de noodzaak tot een rechtsmiddel met volle rechtsmacht inzake administratieve geldboetes met repressief karakter anderzijds.

Met zijn hoger beroep beoogt appellant o.m. het tenietdoen van de bestreden beslissing en de afwijzing van het oorspronkelijk verzet tegen het dwangbevel van 29 april 2003 en vervolgens het zeggen voor recht "dat elk der geïntimeerden gehouden is de aan hem opgelegde administratieve geldboete ten bedrage van € 109,33 te betalen wat het totaal brengt op € 5.109,33" en tevens te zeggen "dat de geïntimeerden, in de mate dat zij deelnemen in de nalatenschap van wijlen mevrouw _____ solidair gehouden zijn de aan (haar) opgelegde administratieve geldboete ten bedrage van € 5.000 te betalen, inclusief de kosten van betekening van het dwangbevel ten bedrage van € 109,33 wat het totaal brengt op € 5.109,33".

Met conclusies neergelegd op op 26 juni 2004 vorderen geïntimeerden o.m. dat zou worden gezegd voor recht en/of geoordeeld dat :

- er van bevoegdheidsoverschrijding geen sprake is,
- zowel de rechtbank van eerste aanleg als het hof van beroep bevoegd zijn te oordelen over de gegrondheid van de opgelegde administratieve boeten o.g.v. art. 6 EVRM en deze desgevallend te matigen;
- de rekenplichtige van het Grondfonds niet over de vereiste bevoegdheid beschikt vooreerst om o.g.v. art. 156 §1 de boete t.b.v. op te leggen aan wijlen mevrouw _____ (ten onrechte vermeld als _____ door geïntimeerden) en dat het beroep gericht tegen eerste en tweede geïntimeerde in hun hoedanigheid van rechtsopvolgers van mevr. _____ onontvankelijk is, noch vervolgens om o.g.v. art. 156 §1 de boete t.b.v. € 5.000 op te leggen aan eerste geïntimeerde en dat het beroep gericht tegen eerste geïntimeerde als eigenaar onontvankelijk is;
- de boete niet evenredig is met de ernst van de inbreuk in hoofde van tweede geïntimeerden aangezien de geïntimeerde(n),

zelfs indien onvoorzichtig, zeker blijkt geeft van goede wil in die mate dat de nodige stappen werden ondernomen om de werken te laten regulariseren;

- de aan tweede geïntimeerde opgelegde boete te herleiden tot een billijk bedrag, rekening houdende met de nalatigheden welke door he(m) niet worden betwist

Partijen werden gehoord in hun middelen en conclusies ter zitting van 18 januari 2005; de stukken werden ingezien.

*

1. Relevante feitelijke gegevens

Relevant voor de beoordeling van dit geschil blijken de volgende gegevens :

- onder de hoofding "bouwmisdrijf; overtreder
; het uitbreiden en verhogen van het dak van een hangaar" werd op 14 december een bekrachtigingsbeslissing van de staking der werken uitgevaardigd door de gewestelijke stedenbouwkundig inspecteur, met kennisgeving aan voormelden op 17 december 2001;
- op 20 maart 2003 blijkt mondeling de staking van werken te zijn gelast overeenkomstig het D.R.O van 18 mei 1999 "daar vastgesteld werd dat bij de uitvoering van de werken nl. het verder werken aan het uitbreiden en verhogen van dak hangaar nog steeds geen bouwvergunning voorhanden was"; bevel dat naderhand blijkt bekrachtigd en ter kennis gebracht;
- met brieven van 2 april 2003 werd door de rekenplichtige van het Grondfonds aan , in zijn hoedanigheid van eigenaar, in haar hoedanigheid van mede-eigenaar en in zijn hoedanigheid van uitvoerder der werken medegedeeld dat "het voortzetten der werken in strijd met het stakingsbevel (..) gesanctioneerd wordt met een administratieve geldboete van € 5.000 krachtens art. 156 van voormeld decreet" en verder o.m. met vermelding van de mogelijkheid tot een verzoek tot "kwijtschelding, vermindering of uitstel van betaling" dat evenwel slechts ontvankelijk is "wanneer het wordt ingediend bij aangetekende brief binnen de 15 dagen vanaf de datum van afgifte van deze brief op de post";
- door betrokkenen blijkt inderdaad dergelijk verzoek aangetekend te zijn verstuurd op 14 april 2003;
- bij besluit van 26 mei van de stedenbouwkundig inspecteur werd het verzoek ontvankelijk maar ongegrond verklaard;
- volgde hierop met toepassing van art. 157 decreet van 18 mei 1999 een dwangbevel uitgevaardigd en uitvoerbaar verklaard waarvan de betekening niet betwist wordt (het exploit door geen der partijen overgelegd zijnde).

*

2. Beoordeling toelaatbaarheid

Geïntimeerden beroepen zich terloops op de niet-toelaatbaarheid van het hoger beroep met verwijzing naar art. 88 §2 Ger.W..

Ten onrechte. Uit de lezing van de bestreden beslissing blijkt afdoende dat de debatten ambtshalve werden heropend teneinde partijen toe te laten te concluderen omtrent de door de beslagrechter opgeworpen problematiek van art. 1395 Ger.W. en het in casu al dan niet voorhanden zijn van een rechtsmiddel met volle rechtsmacht. Art. 88 Ger.W. was aldaar als mogelijke optie geopperd, doch vooralsnog niet aan de orde, laat staan beslist.

Deze vermelding doet dan ook niets af aan het beginsel van art. 1050 Ger.W..

*

Geïntimeerden beroepen zich verder – uitsluitend in hun dispositief van hun appèlconclusies (..) – op de niet-toelaatbaarheid van het hoger beroep ten overstaan van eerste geïntimeerde [naam] en van beide geïntimeerden in hun hoedanigheid van rechtsopvolgers van wijlen [naam].

Een grondslag hiervoor wordt niet aangegeven, terwijl de toelaatbaarheid van het hoger beroep bezwaarlijk kan worden beïnvloed door de al dan niet bevoegdheid van de rekenplichtige van het Grondfonds bij het opleggen van een administratieve boete (waarmee de niet-toelaatbaarheid in een adem wordt vermeld), minstens is dit niet aangetoond.

Nu beide geïntimeerden in eigen naam verzet hebben aangetekend enerzijds en niet betwist blijkt dat – na het overlijden van hun echtgenote en moeder – zij in hun hoedanigheid van erfgenaam werden gedagvaard in hoger beroep (impliciet doch) duidelijk tot voortzetting en hervatting van het hangende geding is het hoger beroep te hunnen opzichte in beide voormelde hoedanigheden toelaatbaar. De gegrondheid van de – uitgebreide – aanspraak van het Vlaams Gewest is infra aan de orde.

3. Beoordeling ten gronde

In hun verzet en thans in hoger beroep betwisten geïntimeerden ontegensprekelijk het al dan niet verschuldigd zijn/ gegrond zijn van de administratieve geldboete en het al dan niet gewettigd karakter van de beslissing terzake dergelijke geldboete op te leggen en/of de bevoegdheid van de rekenplichtige van het Grondfonds op dit punt, alsook het onevenredig karakter en/of rechtsmisbruik inzake het opleggen van een geldboete in driefvoud, kortom aspecten die weliswaar geformuleerd worden n.a.v. de eerste daad van tenuitvoerlegging (het dwangbevel) doch die de rechtmatigheid en de regelmatigheid van de tenuitvoerlegging overstijgen en een uitspraak over aspecten van de zaak zelf beogen. Geïntimeerden zijn kennelijk van oordeel dat het aan de Beslagrechter – in eerste aanleg dan wel in hoger beroep – toekomt te oordelen met volle rechtsmacht als voorzien in art. 157 §4 DRO.

Ten onrechte. De eigenheid van de procesgang inzake beslag vooreerst, alwaar o.m. ingevolge art. 1489 Ger.W. geoordeeld dient te worden bij wijze van beschikking die geen nadeel vermog toe te brengen aan de zaak zelf en overigens in beginsel geoordeeld wordt "zoals in kort geding" in de zin van art. 1395 Ger.W. in fine en verder de specifieke beoordelingsbevoegdheid (naar het oordeel van het Hof beter te omschrijven als rechts- of beoordelingsmacht) van de beslagrechter die beperkt is tot de rechtmatigheid en regelmatigheid van het beslag, verhinderen dat de beslagrechter kennis neemt van geschillen die weliswaar verband houden met de tenuitvoerlegging maar niet voormelde rechtmatigheid of regelmatigheid betreffen (vgl. o.m. Cass., 11 mei 1998, *Arr. Cass.*, ¹⁾).

De door geïntimeerden opgeworpen discussiepunten overstijgen deze beoordelingsmacht en betreffen integendeel de zaak zelf en de beslissingen en/of titels op grond waarvan wordt uitgevoerd.

De beslagrechter is in beginsel evenwel geen bodemrechter, de uitzondering van de revindicatie, rangregeling etc. - alhier niet aan de orde zijnde – niet te na gesproken.

De zaak zelf en de materieelrechtelijke verhoudingen tussen partijen zijn - ingevolge hetgeen voorafgaat - niet aan de orde voor de beslagrechter of de appelrechter zetelend in beslagzaken. Aldus behoort het niet tot diens rechts- of beoordelingsmacht om te oordelen omtrent de rechten van partijen waarover reeds is beslist in een titel/beslissing op grond waarvan, zoals ook in casu, de executie wordt vervolgd of voorbereid en dit begrijpelijkerwijze (o.m. gelet op de afwijkende procesgang en rechts- of beoordelingsmacht) en dit ook wanneer geen toepassing is

gemaakt van art. 88 Ger.W. (vgl. o.m. Cass., 3 juni 1994, *R.W.*,
; Cass., 3 november 1995, *Arr. Cass.*,
artikel dat terzake niet aan de orde is en waarvan de toepassing
zich ook niet opdringt (vgl. terecht inzake een beslissing die het
voorlopige zou overschrijden inzake kort geding Cass., 14 juni
1991, *Arr. Cass.*, . Ook hier overstijgen de
opgeworpen discussiepunten de gewone bevoegdheidsdiscussie
(zoals het verdelingsincident tussen art. 1395 en 569, 5° Ger.W.)
en is ontegensprekelijk een aspect van de rechts- of
beoordelingsmacht van de beslagrechter aan de orde.

Er anders over oordelen zou overigens impliceren dat van de
procedure voor de beslagrechter aldus een bijkomend
rechtsmiddel en/of aanleg zou worden gemaakt, hetgeen absoluut
ingaat tegen de ratio legis van deze instelling (vgl. ook inzake
fiscale dwangbevelen BTW, K. BROECKX, "De rol van de
beslagrechter", in *Fiscaal Executierecht*, (165), 177, nr.28).

Het staat in casu bovendien niet ter discussie dat geïntimeerden
zich ten gronde (reeds) tegen de maatregel hebben verzet bij de
administratie van stedenbouw en m.n. een verzoek hebben
ingediend zoals wettelijk voorzien, verzoek dat evenwel bij
beslissing als "ontvankelijk", doch ongegrond werd afgewezen.

Een verzet voor de rechtbank van eerste aanleg als instantie met
volle rechtsmacht als voorzien in art. 157 §4 DRO wordt door
geen der partijen aangehaald en is kennelijk niet geformuleerd,
doch is niet te verwarren met een verzetsprocedure voor de
beslagrechter die zich in een specifieke context situeren.

De verwijzing in art. 157 §3 DRO doet hieraan niets af nu de
mogelijkheid van een verzet voor de rechtbank van eerste aanleg
als instantie met volle rechtsmacht (vgl. *Parl. St.*, VI. Raad, nr
1332 (1998-99) 13) vanzelfsprekend niet verhindert dat daarnaast
op de tenuitvoerlegging op grond van het dwangbevel ook
beslagrechtelijke controle wordt uitgeoefend binnen voormelde
beoordelingsmacht van de beslagrechter.

Ook art. 157 – zowel in §3 als §4 D.R.O. - maakt de beslagrechter
(in eerste aanleg of in hoger beroep) dus nog niet tot een
bodemrechter noch is het van aard de eigenheid van de
rechtsgang en beoordelingsmacht van de beslagrechter uit te
breiden. De 3^e paragraaf impliceert een eenvoudige verwijzing
naar de voorschriften inzake tenuitvoerlegging van het
Gerechtelijk Wetboek en de in dat verband voorziene specifieke
controles, terwijl de 4^e paragraaf van datzelfde artikel het
integendeel heeft over een verzet bij de "rechtbank", waarmee
volgens de voorbereidende werken duidelijk de rechtbank van
eerste aanleg is bedoeld, te onderscheiden van de beslagrechter.

Hoewel deel uitmakend van de rechtbank van eerste aanleg is de rechts- of beoordelingsmacht van de beslagrechter specifiek en beperkt en verhinderen hogervermelde eigenheden en de specifieke (rechts-) macht van de beslagrechter in beginsel dat deze een controle met volle rechtsmacht zou uitoefenen, ook wanneer het bestaan van een dergelijke "volle" beoordelingsmogelijkheid wordt aangenomen in hoofde van de rechtbank van eerste aanleg.

Gelet op het feit dat alhier een appèlmogelijkheid werd ingebouwd met volle rechtsmacht omtrent de administratieve geldboete (vgl. de voorbereidende werken hierboven aangehaald) – die in casu kennelijk niet benut werd – verwijzen geïntimeerden dan ook ten onrechte naar art. 6 EVRM. De concrete situatie is evenmin vergelijkbaar met deze inzake inhouding van BTW-tegoeden en o.m. de aldaar beperkte verzetmogelijkheden.

*

Voor zover geïntimeerden met de door hen voorgehouden onredelijkheid het onrechtmatig karakter van de executie en/of rechtsmisbruik beogen, dient vastgesteld dat niet ter betwisting staat dat een dwangbevel voorhanden is op naam van deze partijen zonder dat een bodembeslissing hieraan afbreuk heeft gedaan en zonder dat op de argumentatie terzake in dit kader verder dient te worden ingegaan, dat evenmin ter betwisting staat dat zij ook als erfgenamen kunnen optreden van de inmiddels overleden . Hetzelfde geldt het opgeworpen onevenredigheid en rechtsmisbruik, dat wel wordt opgeworpen in verband met de tenuitvoerlegging, doch in werkelijkheid betrekking heeft op de oplegging en beslissing terzake van 3 administratieve geldboetes. Ook het herleiden van de opgelegde boete stuit op dezelfde bezwaren.

*

Appellant vordert in de beroepsakte voor recht te zeggen dat beide geïntimeerden gehouden zijn de administratieve geldboete te betalen opgelopen door wijlen ; "in de mate zij deelnemen in de nalatenschap" van deze laatste. Het komt het Hof evenwel voor dat dit een uitbreiding/overdracht impliceert van hetgeen in de uitvoerbare titel is opgenomen, weliswaar voortspruitend uit een rechtsopvolging, hetgeen evenwel niet aan de beslagrechter toekomt.

Het hoger beroep wordt dan ook slechts in de volgende mate
gegrond verklaard.

*

Gelet op het deels gelijk en ongelijk van de respectievelijke
partijen, zoals hoger gebleken, dienen de
rechtsplegingsvergoedingen en uitgavenvergoedingen
gecompenseerd en dienen de overige gerechtskosten ten laste
gelegd van de partij die ze hebben uitgezet.

OP DEZE GRONDEN,

HET HOF, rechtdoende op tegenspraak,

Gelet op art. 24 van de Wet van 15 juni 1935 op het Taalgebruik
in Gerechtszaken,

Alle andersluidende en/of tegenstrijdige conclusies van de hand
wijzende als niet ter zake doende en/of overbodig;

Verklaart het hoger beroep toelaatbaar en in de volgende mate
gegrond;

Bevestigt het bestreden vonnis waar het de diverse verzetten
samenvoegde;

Hervormt het voor het overige en verklaart de oorspronkelijke
verzetten toelaatbaar, doch wijst ze af;

Rechtdoende omtrent de gerechtskosten in beide aanleggen,
compenseert de rechtsplegingsvergoedingen en vaste
uitgavenvergoedingen en laat de overige gerechtskosten ten laste
van de partijen die ze hebben uitgezet, dienvolgens niet nuttig te
begroten.

Aldus gewezen en uitgesproken in openbare terechtzitting van het Hof van beroep te Gent, veertiende bis kamer, zetelende in burgerlijke zaken, op drie mei tweeduizend en vijf.

Aanwezig:

raadsheer, alleenrechtsprekend
adjunct-griffier